

Justícia Social

Preu:
15 Cts.

ÒRGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

El projecte de Constitució i l'Estatut de Catalunya

El viatge del president Macià a Madrid. El lliurament de l'Estatut de Catalunya al president de la República espanyola i, per aquest, amb paraules lleials, a les Constituents. El projecte de Constitució, ja acabat. Heus ací els fets transcendents de la setmana. Amb ells la revolució va concretant-se en formes clares i l'esdevenir immediat dels pobles peninsulars llueix més purament i rialler.

Però, el perill de viratges sobtats subsisteix encara.

Per l'estructura substancialment unitària del projecte constitucional.

Pel redreçament audaç dels estaments reaccionaris, que responen i paguen així els excessius escríptols legalitaris del Govern provisional.

Són dos núvols prenyats d'amenaça.

Vist en conjunt el projecte constitucional, satisfà. Els principis de laïcisme integral, del nou dret obrer, de democràcia cívica efectiva, de parlamentarisme responsable i unicameral,

d'economia deslligada de les consuetudinàries fonts romanes, són admirables i adients per a facilitar l'evolució socialista que s'accentua arreu del món. Però, és deficient en quant establix un presidencialisme plebiscitari i tarada dels vicis i prejudicis de la màquina unitària en quant defineix funcions i atribucions de l'Estat central i de les entitats autònomes.

Reserva a l'Estat central tot l'ensenyament. Dóna a l'Estat una participació equívoca en qüestions d'ordre públic i d'aplicació de la legislació social. Restreny les facultats econòmiques de les entitats autònomes.

És inconciliable amb l'Estatut de Catalunya en les qüestions que nosaltres entenem essencials. A l'extrem que si les Constituents aprovessin sense esmena el projecte constitucional, l'Estatut esdevindria un cos buit i la voluntat sobirana de Catalunya una veu sense ressò en el clos ibèric.

Les conseqüències no cal subratllar-les. Ja sabem quines podrien ésser. Cal només dir que la República no gaudiria de pau, que l'evolució normal dins les institucions republicanes no seria possible, que tot l'esforç constructiu i humà esmerçat en l'articulació dels principis generals constitucionals es perdria potser per a donar lloc a una reacció verinosa. Què millor ofrena podrien fer les Constituents a l'Església catòlica, als aristòcrates, als militars retirats («demi-soldiers» freturosos de revenja), als terratinents espaordits pels anuncis de fonamental revolució agrària, a la burgesia cavernària que patim, a tots els esclaus de les brillants monarquies, a l'aguait?

Tan important com articular constitucionalment les aspiracions profundes del poble, és assegurar llur efectivitat legal. Puix, ¿què en farem d'una Constitució perfecta, si esdevingués una entelèquia, una segona Cons-

titució de Càdiç, la «niña bonita» la cara lluminosa de la qual mai no varen veure els espanyols del segle XIX?

I l'efectivitat legal no l'assolirem sinó mitjançant el front únic revolucionari. És a dir, no desfent-lo a trosos per la fallida mental dels que no han superat encara l'Estat unitarista de l'Espanya monàrquica.

I la condició essencial del front únic és aquesta: no cometre una injustícia amb Catalunya, respectar la sobirania de Catalunya aprovant l'Estatut sense retallar ni esmenar els punts bàsics.

La clau de volta de l'hora política espanyola és, doncs, l'Estatut de Catalunya. Amb l'Estatut, Catalunya, honorada i ferma, seria no l'illot acantilat, sinó la costa brava on perdria cos i ànima la reacció. Anorreat l'Estatut...

Els unitaristes tipus Royo Vilanova i Unamuno i els altres, fan el joc de la reacció. I com a reaccionaris han d'ésser tractats per les Constituents.

LLUM I MANS NETES

per CARLES CARQUÉS

En la relativa calma d'aquesta tarda estival, oint una discussió aferrissada en un grup de mitja dotzena d'obrers joves, m'he vist tal com era jo vuit o deu anys enrera: inquiet, saturat de conceptes redemptors, posseït de la fe cega del que creu que amb un salt, un sol, arribarem a la felicitat universal de Sebastià Faure. Segur, seguríssim, que aquest salt l'havíem de donar en un terme proper. Qüestió de setmanes, de mesos, o, a tot tirar, d'un anyet.

Aquest esbós d'auto-retrat retrospectiu, de bell antuvi apar innocentó. Té un regust líric, amb l'encís que li presta l'efebe. Tanmateix, ben mirat, hi trobaríeu, potser, si no l'explicació única, almenys una definició bastant justa de l'èxit que té a casa nostra l'agitació ultrancera.

Car aquest minyó i els que l'envolten, sumats amb tres dotzenes de simpatitzants més o menys fervorosos, representen sovint el sol nucli actiu del poble obrer. Ells fan la feina que els assenyats refusen. En el Sindicat són la Junta; en la societat local, els censors infatigables. El conjunt català d'aquests nuclis sense por, constitueix allò que en diem o en diuen: *la massa obrera de Catalunya*.

Cerqueu la massa. On? En una assemblea de Sindicat, per exemple. La sala plena o a mig omplir, poc importa. La Junta entera presideix. S'ha de prendre un acord important. Suposem que cal enviar un delegat a Madrid o a Saragossa, en un congrés nacional que ha de ratificar o rectificar la línia de la Confederació. El company que presideix—rostre greu, arrugues socràtiques al front—, amb paraules de diccionari Pallas i tòpics que mai no fallen—revolució social, traïció socialera, esdeveniments imminents—expo-

sa l'ideari que ha de tenir el Sindicat: anarco-sindicalisme. Fi del Sindicat: implantació del comunisme llibertari. Mitjans a emprar: acció directa revolucionària anti-reformista.

De les tres dotzenes de simpatit-

zants (traquem-nos la gorra, car ja mai no deserten les assemblees), tres o quatre veus fermes sostenen el criteri del president. ¿Veus oposicionistes? Cap! Gent convençuda? Les tres dotzenes de sempre. S'aprova? Ningú

no diu no. Doncs, queda aprovat! El Sindicat, més que mai per unanimitat, és anarco-sindicalista.

Després aneu a dir que les tàctiques de la Confederació són i resulten catastròfiques. Els dirigents us diran (en castellà, com les fulles dels sindicats locals) que *el obrero catalán va camino de su libertad* gràcies a les tàctiques sindicals aprovades *con arrolladora unanimidad y fervido entusiasmo*.

Creieu que no ric ni en tinc ganes. Em sap greu haver fet, en temps passats, aquest paper tan poc escaient. Em sap greu i em plau alhora, car avui estic en condicions de jutjar serenament les capacitats reals dels santons anarco-sindicalistes.

Sindicalista, avui ho sóc més que ahir. Ahir no ho era. Fer servir el Sindicat d'arma violenta al servei d'una minoria revoltosa, és assassinar l'esdevenidor de l'obrer. El Sindicat no pot ni ha d'anar més enllà de les possibilitats ideals i culturals dels associats. Servir-se de la unió i del diner dels obrers associats (que no són anarquistes, en llur immensa majoria), per a implantar per la força un comunisme llibertari, és anar a un suïcidi col·lectiu.

Diguem-ho obertament els obrers de debò, els que sempre hem viscut del nostre treball manual. Diguem que volem el Sindicat per a obtenir, amb la unió, la dignificació de la nostra classe. Volem el Sindicat, no per a ter amb ell la revolució quan aquesta no existeix en els esperits ni en les intel·ligències obreres. El volem perquè, dintre d'ell i amb les pràctiques lliures i voluntàries de la solidaritat, els treballadors arribin aviat al primer graó sindical: al respecte mutu

(Segueix a la pàgina 8)

ELS MINISTRES ENERGICS

— Ja ho sap, si el cardenal Segura torna, serà empresonat. El mateix que el vicari i el general Mola, si no fan bondat.

LA SETMANA POLITICA

El "Mea culpa" dels dirigents F. A. I. de la C. N. T.

Els dirigents de la F. A. I., alhora dirigents de la C. N. T., ens han respost grollerament. Vàrem parlar de faisó objectiva. I hem provocat una reacció de gent que semblen veure en la crítica perills mortals.

I tot, per què? Per anar on? Podríem acceptar-ho si fos una reacció en sentit classista i essencialment sincera.

Però no hi hem vist ni política de classe ni sinceritat proletària, sinó petita combinació de capelleta que es sent descoberta i en perill de perdre l'hegemonia.

¿Com no arribar a aquesta conclusió, quan la nostra posició és d'una claredat meridiana? ¿I ara, sobretot, que els dirigents de la F. A. I., alhora dirigents de la C. N. T., acaben de confessar llur derrota i la plena raó nostra?

No hem anat contra la C. N. T. ! Hem combatut els «revolucionaris» de la F. A. I., enquistats en les posicions directives de la C. N. T.

No hem combatut els procediments de la F. A. I. per a provocar la fallida de la C. N. T. Molt al contrari. Ho hem fet per a enfortir-la. Per a transformar la C. N. T. en l'organització autèntica del proletariat català. En una organització plenament responsable, plenament democràtica, sense sectarismes ideològics, sense exclusivismes, sense matonismes interns i externs. En una organització on tots els treballadors, absolutament tots, siguin les que siguin llurs conviccions, puguin conuiu i treballar fraternalment d'acord per a conquerir drets i millores essencials, per a elevar la consciència de classe, per a eixamplar la visió històrica, per a endinsar-se en la comprensió del complex de l'economia nacional, tan indestructiblement lligada a la internacional, per a desenvolupar l'acció específica dels sindicats en el món proletari del segle XX.

En una organització, en fi, emancipada del fals i fosc professionalisme revolucionari, martiri de molts ingenus i «modus vivendi» de molts cridaires immorals.

Hem combatut la irresponsabilitat, el clandestinisme que no serveix per a la revolució. Hem combatut l'actitud d'homes que si són intel·ligents no són sincers, i si no són intel·ligents, no han d'ésser directores de cap moviment sindical.

Els homes intel·ligents de la F. A. I. saben que les vagues es perden quan es fan en moments de profunda, llarga i universal crisi econòmica. Saben, també, que la revolució, de fer-la i guanyar-la, seria el triomf pírric d'uns dies, perquè ni tenen la capacitat tècnica per dirigir la producció, ni la força moral estricta per enfrontar-se a la inevitable contraofensiva burgesa. I saben, tanmateix, que l'ideal dels lluitadors proletaris—socialistes, comunistes, comunistes llibertaris—no consisteix a aclaparar la humanitat sota l'allau de misèries i destrucció dels òrgans econòmics, sinó a elevar-la a nivells avui desconeguts de benestar, de producció

científica, d'esforç col·lectiu en benefici exclusivament col·lectiu.

¿Quina sinceritat podria, doncs, haver-hi en llur cridoria epilèptica revolucionària? ¿Com podrien convèncer-nos de llur sinceritat en aplogiar la revolució immediata, la victòria fulminant del fetus comunista llibertari?

Això no podia durar. I no ha durat. I és el mateix Comitè Nacional de la C. N. T. el que, més aviat del que ens pensàvem, ha baixat, d'un cop, el teló de la farsa sagnant.

Es aquest el sentit, l'abast de la circular que ha passat als sindicats adherits. Una circular extraordinària, que seria un auguri de fecunda revisió de mètodes i de sistemes, si no respongués a un sentiment poruc, de qui defuig responsabilitats renegant de la pròpia obra.

Amb aquesta circular no pretén el Comitè Nacional de la C. N. T. «inventar ni proposar res de nou». Però, ara se n'adona que la burgesia, impotent per a prendre l'ofensiva, compta encara amb prou mitjans de defensa. Molts i bons. «Bastante más de lo que se cree», remarca el Comitè Nacional. I tan ben enllestits i categòrics, que tothom ha de convenir en què no ha arribat l'hora de voler i poder «realitzar lo que es objetivo final de los postulados de la C. N. T. : instaurar el comunismo libertario». I és ara que ho diuen!

Però, ¿no ho sabien els dirigents de la F. A. I., alhora dirigents de la C. N. T.?

Si ho sabien, el seu silenci els condemna.

Si no ho sabien, ¿amb quin dret pretenen dirigir els sindicats?

No poden ésser al front d'un moviment sindical ni els covards ni els incompetents. Els covards que saben on es va, monopolitzen la direcció per a deixar-se dirigir. Els incompetents que veuen el mal quan el mal ja no té remei, quan els estralls de les derrotes aclaparen els proletaris.

I és això el que hem dit nosaltres, i no ens cansarem de repetir.

Ho hem dit sense necessitat d'aprendre la lliçó després de l'experiència tràgica de Sevilla, les lluites fratricides de Bilbao, la misèria i la desesperança de milers de treballadors llançats a vagues absurdes per les incitacions i coaccions dels grups d'acció de la F. A. I., «alters ego» dels dirigents de la C. N. T. »

Bona és la frenada. Però no és ella un bill d'impunitat.

Del que ha succeït i del que es puntualitza en la circular, en són plenament responsables els dirigents de la C. N. T. I no els serà fàcil carregar a compte dels sindicats, portats o coaccionats pels homes de llur confiança, personalment sovint—car és difícil destriar quins de la F. A. I. no són cacics de la C. N. T.—, equivocacions fatals i tàctiques catastròfiques no per a la burgesia, sinó per als treballadors.

El viratge esmaperdut del Comitè Nacional justifica la cruesa dels nostres comentaris. I ofereix una oportunitat magnífica als treballadors catalans. I diem catalans, puix Catalunya és una personali-

tat definida i ha d'ésser-ho en tots els òrgans i funcions: polítics, sindicals, cooperatius, culturals, administratius.

Cal, doncs, que els treballadors de Catalunya sàpiguen aprofitar-la i basteixin de dalt a baix l'edifici de la nova C. N. T. i hi gravin al cim, en lletres gegantines i lluminoses, aquestes paraules màgiques: «Democràcia sindical!»

Els frares conspiradors

A la frontera va ésser «retingut»—no «detingut», aclarí el governador provincial, amb finesa que voldríem per als treballadors—un vicari que fa de bisbe. Escorcollat, se li van trobar importants documents relatius, sembla, a la venda de béns eclesiàstics.

Un capellà interpellà violentament el ministre de la Governació, retreient-li la «retenció» del vicari que fa de bisbe.

L'episcopat dit espanyol ha escampat una pastoral de virulenta crítica política del projecte de Constitució. I pels pobles i camps de Navarra i Bascònia van revivint els capellans trabucaires que creïem haver enterrat amb l'ignominiosa segle XIX espanyol.

Pot ésser que sigui aquesta una tempesta en un vas d'aigua, nivols d'estiu que una ventada escombra de l'horitzó.

Però són, tanmateix, símptomes alarmanis.

L'Església catòlica és rancorosa, inhumana, quan es sent ferida en el que més estima: la riquesa, i en el que reivindica amb zel fanàtic: l'educació dels infants.

Mèxic és un exemple punyent. Allí l'Església catòlica ha fet vessar mars de sang. Allí totes les armes li eren bones per a combatre la revolució que nacionalitzà els béns eclesiàstics, que abolí el privilegi estatal de Roma, que tancà les escoles confessionals, que legislà la integral llibertat de consciència i l'absoluta igualtat de les sectes religioses.

I aquí, si hi ha feblesa governamental, si l'esperit revolucionari veu amb gest de menyspreu o d'indiferència les maniobres dels capellans conspiradors, i escolta amb somriure escèptic els sermons monàrquics recitats, com si s'obeís a un mot d'ordre, tots els dies a totes les troncs: sofrirem iguals conseqüències.

El Govern de la República ha estat massa contemplador. I el temps perdut han de guanyar-lo les Constituents.

No creïem que l'Església pugui fer trontollar les institucions republicanes, ni deturar l'obra laica, d'emancipació espiritual, moral i econòmica que el poble exigeix. Però sí pot agreujar els problemes a resoldre, posar obstacles a la tasca de reconstrucció i consolidació i armar els braços dels fanàtics i dels anorreats per la Revolució.

I és aquest el perill que cal deturar tot seguit, com sigui. La violència de la llei ha caigut damunt els humils que han comès actes prohibits per ella. Caigui també damunt els frares conspiradors. ¿No som ja tots iguals davant la llei?—JOAN COMORERA.

Que és socialisme?

J. Recasens i Mercadé: «*Què és Socialisme?*». Pròleg de M. Serra i Moret. — Llibreria Nacional i Estrangera. Reus, 1931.

El company J. Recasens i Mercadé ha ofert al lector català un llibre d'excel·lent valor, d'importància real. No som dels que els plau prodigar els elogis; els nostres judicis responen sempre a una lleial convicció. Tenim plena consciència, doncs, del que signifiquen les ratlles que encapçalen aquesta crònica.

J. Recasens i Mercadé, en el seu llibre, no és un doctrinari ni reporta cap nou comentari al Socialisme. Simplement exposa el Socialisme. Però ho fa amb una claredat tal que contesta amb encert la pregunta que dona el títol a l'obra. I, encara, hi posa

una vehemència amorosa que fa més suggestiu el tema. J. Recasens i Mercadé explica bé a la massa catalana, tan desorientada, què cosa és el Socialisme, i la seva fe és la més adient per a guanyar adeptes. Heus ací el gran valor d'aquest llibre que tots hauríem de divulgar a profit de la justícia social.

La brevetat de «*Què és Socialisme?*» no resulta cap obstacle a la visió completa seguida per l'autor; sap resumir bé i, com diu M. Serra i Moret en el seu bell pròleg, se'ns ha ofert un manual del Socialisme. La història, la capital transcendència de Karl Marx, la doctrina del «Manifest Comunista» i d'«El Capital» i dels que han anat més enllà del marxisme, les distintes matisacions del Socialisme—des del laborisme anglès al comunisme rus—, les diferenciacions amb les altres doctrines de classe, la seva identificació amb el republicanisme i amb el catalanisme, els principis màxims i els mínims per a arribar a la nova societat, hi és reportat intel·ligentment. J. Recasens i Mercadé

fa comprendre i, en conseqüència, estimar, el Socialisme. Després de llegir el llibre, hom té un coneixement del Socialisme i sap que és només una qüestió de tàctica el que separa de la Segona Internacional, els bolxevics—puix que, com diu Léon Blum, és, allhora, un partit d'evolució reformista i de transformació revolucionària—i que es proposa emancipar, no solament una classe determinada, sinó tota la humanitat, i que l'acció té tanta importància com la doctrina i que la utopia no hi té res a veure, per quant assenyala uns principis bàsics entorn dels quals s'ha de bastir la societat futura a determinar en els seus detalls.

«*Què és Socialisme?*», doncs, ve a complir a casa nostra la missió de fer per a il·luminar les masses.

No podríem, però, deixar de remarcar la posició una mica estranya en la qual es col·loca el company Recasens i Mercadé. Català de socarrel que pot exclamar aquestes paraules clares: «Cal, al nostre entendre, sentir-se més socialistes de Catalunya que socialis-

tes espanyols», pensa només en el Partit Socialista Espanyol i hi recomana el seu ingrés; i aquesta posició ve agreujada pel fet de reconèixer errors als socialistes espanyols, i de defensar, ell que es complau a fer constar que no és marxista, un programa essencialment marxista. Respectem, però, totes les actituds. El que ja no podem respectar tant és el que negui l'existència a un partit socialista català, ja que, segons ell, la Unió Socialista de Catalunya «no pot considerar-se com un partit ni com una força» (és veritat que el llibre és escrit de juny a setembre de 1930), i el que ni esmenti la segona època de JUSTÍCIA SOCIAL.

J. R. I T.

P. S. — En la nostra crònica relativa a «Victor o la rosa dels vents», d'A. Escasans, hi sortí una errada que ens cal esmenar. El paràgraf sisè havia de començar:

«Hem dit que Víctor Melifel—un veritable home vulgar, malgrat tot—toca de peus a terra en lliurar-se a Hortènsia...»

ASSAIG ARBITRARI

Fa vint anys, quan l'Europa era en plena eclosió marxista, ací entre nosaltres representaven aquestes teories quelcom d'exorbitant i incomprensible, i a Barcelona les dues dotzenes d'obres i estudiosos que en parlàvem érem tinguts per gent encaboriada i faceciosa, per bé que no fóssim titllats, ço que no deixava d'ocórrer, d'esperits ombrívols i malèfics i plens d'insanes cobejances.

Les coses han estat, però, de tal manera desplaçades, que els més il·lustres propugnadors del socialisme, en no evolucionar, ocupen ara el bell mig de la ideològica conflagració social. Tota la pólvora esmerçada aleshores no serviria per a inflamar la més lleu de les proclames proletàries. Quan abans parlàvem de socialització, de llei fèrria, de plus-vàlia i d'altres belles idees redemptores, ho fèiem amb tot greu i gest sibillí, dintre un cenacle estricte d'ínicafs o en la penombra humida d'un vell carreró de les drassanes. Sabíem que els nostres accents heroics no bescantaven res, no encendrien les pedres. Anàvem, però, a l'ergástula i a l'exili sense recança, sense fressa, ni contrició; sense glòria, ni submissió, moltes voltes. No com un mitjà, ans bé com la fi única de nostra gesta prematura. Tot el llarg camí de la propaganda societària era ple de sacrificis, d'impopularitat, d'indiferència, d'ineficàcia, i al capdavall no hi havia pas tampoc altra cosa. Era el mateix drama, amb la mateixa escena trista i la mateixa acció desolada, sense cap desenllaç plausible. Sí, de vegades n'hi havia un: Francesc Ferrer, per exemple.

¿I què ha passat ara per l'esperit del nostre poble que s'abranda tot del mateix foc que abans ni l'escalfava? ¿Per què està en tots els llavis com un crit el que vint anys enrera, hom pronunciava suauement, sospitosament, amb uncio apostòlica, amb la suprema desesperança de la soledat i la incomprensió més absoluta?

¿És que la llum reveladora ha estat feta en les consciències? ¿És que un avatar ha fecundat els esperits amb totes les aigües lustrals de la ciència? ¿És que les multituds senten la pròxima alenada d'un ple deslliurament?

***

Hem temut d'haver-nos equivocat moltes vegades. Són però, també moltes, les que hem cregut que l'error estava en els altres.

No hi ha cap mal en què una doctrina esdevingui popular, en què el verb davall a totes les consciències, en què tot un poble es drexi per una causa i marxi unànim vers la veritat i la justícia.

Cal, però, no oblidar que el nombre augmenta les dificultats de composició i complica la llei de l'ordre i la unitat i que els camins rectes són escadussers i les perspectives i els horitzons canvien a l'atzar del moviment dels cossos i les idees.

I sobretot, que la substància i el perfum es corrompen o s'esbraven ben sovint en trasbalsar-los.

Observo que aquests fulls que ompleno a gratciat resulten un xic arbitraris i com que ja no sóc a temps de desdir-me'n i d'altra part un gra d'arbitrarietat serà adient amb el tema, fem ara com Montaigne i Rabelais que deien coses greus mesclant en llurs somriures la mel pagana amb l'agror divina i la dolça fortor de l'humanisme.

Dèiem, doncs, que hi pot haver perill en els ideals massa multitudinaris. Vint segles de cristianisme han

dut el màrtir del Gòlgota, de la creu als oripells del Vaticà, on s'hi corromp el cos i l'esperit. El monoteisme degenerat en la unitat medieval, creant les monarquies absolutes i les concepcions despòtiques d'un Bodin, d'un Bossuet, d'un Hobbes, d'un Josep de Maistre.

Tot l'esforç profús i pregoníssim de l'Enciclopèdia francesa i el devesall de sang i d'heroisme de la seva primera Revolució es converteixen en matèria vil del soli napoleònic.

La teoria del contracte social i la doctrina de Hegel es bifurquen en un corrent absolutista, i un altre democràtic, socialista i àdhuc àcrata.

El sindicalisme és hereu remot de l'intuicionisme pascalià.

D'això es desprèn que els intel·lectuals no s'han posat d'acord encara enlloc del món respecte als principis i les hipòtesis, ço que hom explica perfectament per tal com no existeix cos de doctrina social que pugui ésser constituït en ciència.

I és per això precisament que ens causen tan greus temences, el desfici, la cridèria i l'incessant bellugueig

dels nou arribats a les disciplines socials i sociològiques.

***

No és debades, doncs, que he citat Montaigne, puix que estic tot amarat de dubte.

Com que d'hommes el món n'és ple, Montaigne cregué convenient i assenyat de classificar-los fins que després de totes les abstraccions possibles en resultés el nucli essencial: l'home absolut. És comprèn força bé que aqueixa estrèua tasca de Montaigne, hagués estat inútil i àdhuc impracticable quan no hi havia al món d'altres conspicus estadants que Adam i Eva. Tampoc s'esqueia fer-la acf en el terreny social, quan érem pocs els elegits... de la policia.

És ara, que tothom és republicà d'esquerra i gairebé tothom socialitzant, que cal fer la revisió acurada del contingut ideològic de cada grup i l'essencial humanitat ideològica de cada individu.

Car altrament pot ocórrer en això el que ha esdevingut en el camp de l'esport i ciutadania o sigui que no arribem a entendre'ns i actuem a la

faisó d'aqueixes honorables multituds juvenívoles que fan ciutadania a cops de puny i còsses, i fan cívicament esport negligint mantes vegades, ai las! la cultura física i... les altres.

***

Ara a la guixeta hi ha cúa, i el tramvia és ple i a punt de marxar. ¿Heu remarcat que els darrers són sempre els més protestataris? Doncs, ara és precisament quan cal posar-hi ordre.

Ordre en les idees i les actituds. Que ningú no s'enfilí per a semblar més alt, ni s'estarrufi massa per tal d'ocupar més lloc. I que tampoc no es baralli cap espectador amb el del costat per tal de dissimular defectes d'un actor o la mala fe de l'empresa.

***

Socialisme! Sindicalisme! Comunisme! Acràcia! Vet ací uns viatgers que poden fer plegats moltes dotzenes d'estacions... N'hi ha, però, que volen baixar en marxa i d'altres que, desficiosos de la lentitud del tren, espatllen la locomotora.

I així no es pot viatjar i no anirem enlloc! FRANCESC CAÑADAS

LA NOVA ETAPA SOCIAL

El 14 d'Abril és una data memorable en la història de Catalunya i d'Espanya. L'ordre de coses anacrònic, vell i arcaic, fins llavors existent, s'enderrocava a l'impuls d'un esclat viril democràtic de tot un poble, manifestat palesament als comicis el dia 12, i ratificat posteriorment en forma apoteòsica el 28 de juny darrer. La gesta de la proclamació del règim nou, règim de justícia i llibertat, obria a la nostra terra uns horitzons amplíssims cobejats per molt de temps ha, albiradors de possibilitats insospitades.

I el que semblava inexistent en la consciència col·lectiva, prenía la forma d'una realitat crua i viva, fins llavors desdibuixada per una capa de vernís artificial creat a força de badadreig i coacció. Darrerament per l'ominosa i antipopular dictadura que era senzillament intolerable; abans per governants ineptes i incomprendius que el poble desitjava foragitar de la direcció dels afers públics; sempre, per la monarquia borbònica, concresció d'absolutisme, d'incapacitat i de decrepitud. Estigma d'una raça, que afortunadament per nosaltres ha estat bandeja definitivament.

Amb la proclamació de la República ha aparegut a la nostra terra una nova etapa social, s'ha obert una nova era en les ralacions humanes.

És cert que el trànsit de règim s'ha portat a cap amb una suavitat que ha estat l'admiració de propis i estranys. Guardin-se molt bé, però, de creure que el sol canvi de règim ha produït la satisfacció necessària al poble. S'ha

evitat, certament, la revolta cruenta i sagnant que acostuma a precedir a un canvi radical en l'estructura política i econòmica d'un país. Potser la sorpresa de la precipitació dels esdeveniments d'aquells dies n'ha estat el causant benfades. Cap dels elements que pogués haver-hi interessats a portar dies luctuosos al país ho esperava i la manca de preparació adequada per l'absència de visió del moment, junt amb la vertiginosa successió dels fets, va deixar perplexes a uns i altres. Molt es deu a aquesta perplexitat el que la revolució iniciada es desenrotllés en els seus principis en forma incruenta.

Però passades les primeres jornades i esvaïdes les naturals expansions joioses de lirisme produïdes pel bandejament d'allò que secularment i sistemàticament obstaculitzava les ànsies de justícia i llibertat, han aparegut a la superfície els naturals i lògics neguits, cada dia més apremiants, de què es plasmessin en realitat les reivindicacions justes i escaients de les classes humils i necessitades. Diversos esdeveniments, alguns greus, ocorreguts en diferents indrets d'Ibèria—per bé que influenciats per elements morbosos—palesen clarament les ànsies del proletariat, el desig col·lectiu d'una transformació profunda i ràpida en l'ordre econòmic i social. Demostren encara un altre fet més greu, si no s'apliquen ràpidament remeis d'urgència: el que la classe treballadora no està ni de molt satisfeta i aquesta defraudació en les seves esperances i anhels pot produir un descontentament

general de tal importància que les posi a mercè de qualsevol orador fogós i apassionat sense escrúpols ni responsabilitat, aprofitant el malestar regnant i crear perturbacions gravíssimes, l'abast de les quals és difícil profetitzar.

És que amb l'adveniment de la República, que és justícia, llibertat i democràcia, ha sorgit una nova societat política i les lleis que actualment la regeixen concebudes per un règim netament absolut i capitalista amb l'absència completa de la intervenció del poble—tothom sap prou bé la ficció dels anteriors Parlaments—estan completament desplaçades i molt llunyanes dels moments en què vivim. Ja ningú vol ni recordar-les; han passat a ésser objectes prehistòrics, dignes, més que d'un museu, del quarter dels mals endreços.

La nova etapa que vivim fa necessari i d'urgència un nou ajustament. Cal estructurar una nova organització que reemplaçi la que el poble amb la seva sobirana voluntat ha destruït per sempre, encarrilant les justes aspiracions del proletariat, vers la seva total i ràpida emancipació.

Les conseqüències serien greus i no trigaríem molt de temps a sofrir-les—que ho tingui ben entès la burgesia—si es cometés el cas d'error de voler ofegar per la coacció i la força les justes reivindicacions de la classe proletària. I el descrèdit dels governants que així es comportessin—que hi vegin clar els homes d'esperit liberal—seria de tan grans proporcions que minaria d'una manera extraordinària i posaria en greu perill el crèdit de la naixent República, que tots el ciutadans per deures d'humanitat tenim l'obligació de defensar i enrobustir.

Sempre s'ha vist que les causes justes s'aviven i enforteixen en la lluita i l'aplicació de lleis o procediments excepcionals passats els moments de la seva màxima cruesa, produeixen la natural reacció en les que les han sofertes. I és que no pot destruir-se ni aniquilar-se el que implícitament o explícitament està en la consciència de tots.

J. SANTALÓ

Nosaltres sostenim que el Sindicat és el medi que pot proporcionar-nos el domini de la nostra tècnica professional, però al mateix temps —i això és molt important— acréixer els graus de la nostra capacitat col·lectiva per a les pràctiques de Socialisme

Salvador Seguí

ERRORS SINDICALS

L'ACCENT ANARQUISTA

Un altre dels greus errors sindicals i que, al nostre entendre, ocupa un segon lloc en quant a importància — immediatament després de l'apoliticisme — és la marcada accentuació anarquista que tenen els sindicats.

És cert, tanmateix, que l'anarcosindicalisme és un grup minoritari dins l'organització obrera, però no és menys cert també que, degut a posseir en les seves mans, aquest grup, la direcció en els afers societaris, donen a les seves doctrines un perillós poder de difusió i proselitisme.

L'anarquisme, per a nosaltres, com a ideologia utòpica, és perfectament respectable; l'anarquisme, però, com a sistema pràctic de vida social de caràcter avançat, és una infantil i excessiva confiança en una evolució de l'esperit humà que portés com a conseqüència immediata, l'absorció, la volatilització dels baixos instints, de les petites passions, dels sentiments més baixos, que avui com ahir, com «in aeternum», constitueixen el fons inexhaurible dels homes de tots els temps.

Considerem, en un mot, que l'anarquisme sols pot tenir viabilitat en un món de superhomes; i encara més: admetent que tard o d'hora aquesta

progrés de l'espècie humana fos factible, nosaltres ens resistiríem a ésser estadants d'un món on tot marxés de la millor manera possible.

En un món així, en el que els homes tots en tinguéssim prou amb cercar el bé, amb deixar en llibertat l'expressió de la nostra consciència — ¿quantes vegades no fóra inconsciència? — s'acabarien les lluites, no hi hauria discrepàncies, no hi hauria problemes a resoldre, dificultats a salvar, en una paraula, s'efectuaria una subversió de valors i una època de neguits, d'afanys i d'esperances fóra suplantada per una altra època, miserable, de badalls i migdiades beatífiques que ens retornarien, a la llarga, a l'estat salvatge de l'home primitiu.

Respectem la doctrina anarquista, però no la compartim. Som molt més a prop del sistema comunista — del qual a fi de comptes no ens separa altra cosa que qüestions de procediment — que del sistema anarquista.

Ara bé; aquesta posició nostra la sostenen la immensa majoria dels obrers, deixant a part una minoria numèricament insignificant. Això ho sabem nosaltres, ho saben els mateixos obrers i ho saben en últim terme els dirigents de la C. N. T.

No fa pas gaires dies, en un editorial de la *Soli* era reconegut explícitament.

Els obrers són del sindicat, porten al sindicat, aprofiten la força del sindicat quan es tracta de presentar i aplicar, en lluita amb les classes explotadores, tots els milloraments de treball, econòmics, morals o materials de què senten apetència.

Els sindicats representen un nexe d'unió, una força de cohesió per a donar consistència i eficàcia a les justíssimes peticions obreres.

Però els obrers, en canvi, no es donen compte, no concedeixen importància a la nota que representa per a la tasca profitosa dels sindicats, el seu llevat anarquista.

Els obrers que no són, ni volen ésser anarquistes, ni necessiten que els «desassin», com preconitzaven no fa pas gaire, des de *Solidaridad Obrera*, i que són una aclaparadora majoria, seran obligats, si volen conduir a bon port la nau sindical, a allunyar dels llocs de comanament, tots aquells que per llurs tendències anarquistes representen un perill de naufragi.

És hora ja, obrers, de manifestar la nostra opinió.

JOSEP MIRET

Mites

Observa Sánchez Rivero que el mite del progrés és un dels fantasmes més grotescos que ha pogut forjar una imaginació humana sense força i sense intuïció tràgica. D'acord, si donem a la paraula progrés un sentit absolut. Però sense aquest mite — que rarament prendrem en aquest sentit — ¿com podria fer-se evolucionar la societat? En pura teoria, la humanitat només es mou, ideològicament, per la força dels mites. Materialment, només es mou per la força dels instints més primordials: el de conservació i el de reproducció. Per a donar un contingut espiritual als seus moviments li cal un mite més o menys racional, més o menys pragmàtic. Si no tingués fons arrels en la missaga i en la terra, la idea de pàtria en podria ésser un; si no tingués vincles socials pregons, la idea de la comunitat universal en podria ésser un altre. Les religions, és sabut, són també d'origen mític. ¿Per què no ho seria el progrés, a fi de comptes? Però cal que el progrés no sigui una paraula vana si en nom d'ell hem d'apropar-nos cada vegada més a un estat de justícia més adient a la felicitat de l'home. Car el progrés infinit, com totes les coses infinites, és inassolible. Acontentem-nos de donar-li un contingut humà, si realment volem que no sigui un mite.

ULISSES

GINEBRA O LA PAU DEL MON

Ginebra, ciutat de vella estampa. El Lemán es perd a l'horitzó. Els seus palaus ombrejats de grans arbres alpins, voltats de gasó, s'emmirallen en les aigües mansoses del llac. Tot hi és remot, com la fi del llac per qui no ha passat de Ginebra. El turista badoç passa per davant dels grans edificis internacionals, a l'ombra de Wilson. Impressió de sumptuositat i de buidor; murmuris de jardí fugissers i esgarriances inexplicables d'isolament. Unes gavines donen una nota de cromo.

De cara al Lemán, el Palau del Treball, un hotelet nou de trinca, amb magnífiques sales de treball de les nacions i una sala de conferències. Amples estades, solitàries, amb pintures simbòliques de les indústries. Espanya hi és representada per un plafó de Chicharro, pintura grisa i acartonada. Tot hi és nou: mobles acuradament enllustrats, fina olor de vernís, «parquets» impecables. Un conserge, amable «cicerone», d'elegant casaca, us ho va ensenyant. Heus ací la Pau i el Treball del món simbolitzades a les vores del Lemán de la vella Ginebra, amb l'efigie de Wilson i l'home de l'Illa, capficat, muntant un món damunt d'un acudit.

I bé: ¿on són els treballadors del món? ¿On són els constructors dels pobles? La grisa Suïssa del Lemán porta al turista la imatge de l'Andalusia de foc, i la lluita al carrer arreu del món.

El Treball, però, té un palau a Ginebra i una organització complexa, internacional. Sembla que s'hi recullen totes les llavors passades per l'estret sedàs de la discussió. El Palau del Treball i les clàusules dels tractats de pau relatives al Treball, tenen un precedent: Polèmica. Discussió i guerra social; esperances i defalliments. No és l'Oficina Internacional del Treball la que ha d'organitzar i humanitzar el treball: les afirmacions reconegu-

des després de tràgica polèmica tenen llur aparador a Ginebra. I res més. El Palau i les clàusules extretes dels tractats de Versalles, de Saint-Germain, de Trianon i de Neully, són un registre sumptuós d'algunes veritats que els inadaptats de tots temps han obligat a acceptar als homes de seny, les «altes parts contractants», com

diuen els prospectes, mogudes per sentiments de justícia i d'humanitat, per tal d'assegurar una pau mundial...

I l'Oficina Internacional del Treball, a Ginebra, anirà registrant idees i col·leccionant estàtues, a les vores del Lemán. I res més.

JOAN PLANELLA GUILLE
Ginebra, agost 1931.

Unió Socialista de Catalunya

Comité Executiu

Sessió de 31 de juliol

Assisteixen: Gual, Torres, Capdevila, Coloma i Comorera. Despatxats els assumptes de tràmit, i a proposta del company Comorera, s'acorda organitzar una subscripció a favor del Partit i de JUSTÍCIA SOCIAL, i queda nomenat el mateix company perquè faci els primers treballs.

Queda nomenada una Comissió de Premsa del Partit, formada pels companys Falcó, Campalans, Joaquim Xirau, Comorera i Coll i Massaguer, que tindrà cura de la part econòmica de JUSTÍCIA SOCIAL.

A fi d'activar la formació de la Secció respectiva a cada districte municipal de Barcelona, s'acorda demanar a la Secció de Barcelona una classificació dels seus socis, per districtes.

Organització de la Joventut Socialista

Un grup de joves que segueixen els principis de la Unió Socialista de Catalunya, desitjant unir en una sola força tota la joventut socialista catalana, convoca als companys que vulguin assistir-hi, a l'Assemblea general que es celebrarà en l'estatge social, Carme, 3, entresol, el proper dilluns, dia 24, a les 10 de la vetlla.

Josep Miret, Marcellí Botxaca, Jordi Folch i Pi, Tomàs Amat, Rafael Pi i J. Torrents-Ibern.

Secció de Girona

En la reunió últimament celebrada per la Junta Directiva de la secció de Girona de la U. S. C. s'acordà donar una sèrie de conferències en el nostre estatge social, per a tots els nostres socis i simpatitzants, per tal de donar a conèixer els principis de la U. S. C.

La primera conferència probablement se celebrarà a últims d'aquest mes i anirà a càrrec del president d'aquesta secció, en Manuel Roset Sala. En seguiran després d'altres, i els dies i els conferenciants s'anunciaran oportunament.

També es prepara per a últims de setembre l'acte inaugural d'aquesta secció, en el qual hi prendran part, entre altres companys, Rafael Campalans i M. Serra i Moret.

Bisbal del Penedés

Al local Social del Centre Republicà Socialista d'aquesta vila, es celebrà el passat dia 1.º d'agost una assemblea de simpatitzants de la Unió Socialista de Catalunya, per tal de constituir dintre de l'esmentat Centre una Secció de la Unió Socialista.

Com es lluita contra l'atur forçós

La Caixa contra l'Atur Forçós, de la Secció Permanent d'Organització i Treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, ha pagat últimament als seus associats sense feina les següents quantitats:

Març	3.027'00
Abril	1.830'75
Maig	3.250'00
Juny	4.685'65
Juliol	4.250'55

17.043'95

Sota el control de dita Secció Permanent funciona una Borsa de Treball, els serveis de la qual s'ofereixen completament gratuïts i amb tota mena de garanties a totes les cases de comerç i de la indústria de Barcelona.

Dels articles firmats en són responsables llurs autors.

El company Olivella Borràs, exposà en breus i encertades paraules el que és el Socialisme, el que representa la Unió Socialista de Catalunya i les finalitats d'aquesta Secció.

Es féu un canvi d'impressions, del qual en resultà que amb gran entusiasme es constituís dintre del Centre Republicà Socialista la corresponent Secció adherida al partit, donant així satisfacció a les ànsies de l'element jove, fervents entusiastes del Socialisme.

I nomenant-se seguidament la Junta Directiva d'aquesta Secció, foren elegits:

- President.—Antoni Olivella Borràs.
- Secretari.—Josep Vidal Solé.
- Tresorer.—Antoni Bundó Porta.
- Vocals.—Pere Guasch Cañís i Salvador Garriga Galofré.

Una prova de l'entusiasme que regna entre els reunits, ho dona el fet que en la mateixa sessió varen apuntar-se 50 socis d'aquesta Secció.

ELS HOMES DE LA UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

FRANCESC VILADOMAT

Francesc Viladomat. Alt, una mica tirat endavant, amb uns ulls reposats i el cabell grisenc. Tipus d'antic obrer, amb una veu opaca i calmosa i les mans hàbils. Vagament sorrut, però amb bonhomia. Modest, esborradís, però arrapat a les coses reals. Un militant excellent.

Posats a parlar d'ell, no en sabriem dir massa. Ha fet tantes coses i tan diverses durant la seva vida de treball, que la nostra juvenesa inexperita no sabrà pas recordar-les. Val més, doncs, que escoltem el que ens conta ell mateix. Comptat i debatut, aquesta vida seva és la seva obra.

El trobem, un vespre—un dels molts vespres agitats d'aquest temps—, al Palau del Govern de Catalunya. Hi ha una reunió laboriosa. Viladomat surt d'hora, després que ha fet allò que havia de fer. Però l'arrebpleguem al vol i el fem seure encara, una estona, a continuar les nostres llargues converses de l'Ateneu Polytechnicum, sota la Dictadura, i a fer-li dir algunes de les coses que ell ens pot dir.

—Des de quan militeu?

—La meua principal activitat ha estat en el camp sindical. L'any 1900, essent encara molt jove, ja militava. Era delegat de taller des dels setze o disset anys. Vaig començar a actuar de ple quan el Sindicat Metallúrgic era al carrer de la Mercè. Per aquell temps hi va haver una vaga general del ram que tingué molta importància, i que per cert va ésser molt mal acollida per la població general. Llavors no era Sindicat Metallúrgic, sinó Confederació. El nom de Sindicat Metallúrgic vingué més tard.

—Com era en aquell temps, exactament, la Confederació?

—Eren societats de resistència. Van venir les vagues de 1902 i 1910. La secció de mecànics del Sindicat es va dir Societat d'Obrers Mecànics, i va obrar pel seu compte. Per cert que en aquella entitat ja ho fèiem tot en català. Fronjosà, Bertran, Boromat i altres companys van sostenir una pila de discussions en aquella Societat de Mecànics... A l'últim ens fonguérem en una sola entitat. Allò fou el primer pas per arribar al Sindicat únic, que és una fórmula d'organització sindical genuïnament catalana, malgrat la ideologia confusional que li ha estat imposada sovint.

—I després?

—Més tard es va formar la Federació Local. Això era poc després d'acabada la vaga del 10; llavors vaig començar a tenir càrrecs dintre el Sindicat. Hi havia només una Federació Local de Sindicats, i al Comitè Local vam començar a tenir la iniciativa d'organitzar una Federació Regional.

Bertran i jo—ell no era del Comitè— érem gairebé els únics que actuàvem en aquest sentit. Vam anar a visitar un per un els que podríem dir-ne «valors» de l'organització per a crear el Comitè Regional. Aquell Comitè Regional va fer treballs per organitzar el Congrés de constitució de la Federació Regional, que va tenir lloc a Belles Arts. Com que hi havia hagut allí mateix, feia ben poc, un Congrés patronal metallúrgic, vam demanar i obtenir de l'Ajuntament radical d'aquell temps la cessió del Palau. El Congrés patronal havia estat subvencionat amb cinc-centes pessetes, i nosaltres també en vam aconseguir cinc-centes més.

Vaig formar part, encara, del Comitè Nacional. La meua actuació més vistosa va ésser amb motiu de la creació del Sindicat únic.

—Quin era el vostre criteri sobre aquest punt?

—Algú em creia enemic del Sindicat únic. En realitat jo era enemic de la centralització. Crec que l'autonomia dels Sindicats fa més directament responsables els directors.

—Ja que parlem de responsabilitats... Recordo que, de vegades, durant l'actuació clandestina de la C. N. T., m'havíeu confiat coses del Sindicat Metallúrgic. Quina fou la vostra actitud en aquests períodes il·legals del Sindicat?

—En l'època de la clandestinitat, quatre o cinc mecànics vam alçar bandera, al Sindicat únic, contra la forma d'actuació clandestina. Creiem—i jo continuo creient encara—que el Sindicat ha d'actuar a plena llum, donades les seves característiques. Un partit o un organisme revolucionari de qualsevol altre ordre pot actuar clandestinament i treure'n profit. El Sindicat, en canvi, per la seva especial característica, només pot ésser legal.

Després de la clandestinitat, hi ha gué una reunió per a reorganitzar la nostra secció. Des d'ella vam haver de lluitar contra les coaccions anarcosindicalistes.

La resta de la meua actuació ja és dintre el partit. Hi sóc des de la seva fundació.

—Què us va fer sentir compenetrat amb l'ideari de la Unió Socialista?

—La meua concepció de l'estructuració dels Sindicats únics m'ha portat a pensar que els homes havien de tenir un criteri polític i intervenir en tot. El partit es preocupa d'allò que el Sindicat ha negligit. Per tant, hi sóc. Després de tot, la missió de l'obrer no es redueix a formar part d'un Sindicat i elaborar vagues.

—Quins càrrecs heu tingut dintre el Partit?

—Fa poc que en vaig ésser nomenat President.

—I de la U. G. T., què en penseu?

—A Catalunya no farà pas res. Abans dels treballs anteriors a la constitució de la Federació Regional, alguns del Sindicat s'hi van decantar una mica. Però no hi va haver manera d'entendre's.

—Quina ha d'ésser, doncs, al vostre entendre—vós que sou sobretot un home d'acció sindical—la tesi sindical del Partit?

—La C. N. T. ha entrat dintre el cor de tots els obrers d'ànima noble. Aquest organisme ha d'ésser i serà allò que els treballadors voldran que sigui. A Catalunya hi ha un nombre immens d'obers intel·ligentíssims,

C. N. T.

Ens trobem en mig d'una pluja de bases de treball. La no acceptació de les demandes està coaccionada per l'amenaça de la vaga, amb possibles sabotatges.

Tres lletres, tres inicials omplenen els diaris, corren de boca en boca, es graven a la ment. Diria's que, de sobte, totes les cases barcelonines han aplicat a les façanes, a guisa d'anunci aflucinant: C. N. T.

—Hem de sentir-nos satisfets d'aquesta actuació?

Cap veritable socialista no pot aprovar-ho.

Tot el que faci l'obrer pel seu millorament té, per endavant, el nostre ajut incondicional, entusiasta. És quelcom que ens afecta directament.

Tot el que sigui obra pertorbadora, per contra, ha de merèixer el nostre blasme.

I, en aquests moments, la C. N. T. fa obra destructora i suïcida. Sembla que cerqui la ruïna del país. Sembla també que cerqui la m'sèria de l'obrer; fa com el que llença un roc al cel i en caure el rep al damunt.

El sindicalisme és la més esplèndida arma que posseeix l'obrer; la seva acció enèrgica i persistent el porta a obtenir les millores en el treball i unes més bones condicions de vida. És tan necessari a l'obrer, gosarfem dir, com la mateixa llar.

Però, perquè estíem tant el sindicat, ens adoloríem que se'l malmeti i se li donin orientacions que el porten a la mort.

Un sindicat no pot obrar a l'uníson amb cap ideologia concreta. Agrupació de tots els treballadors per a un major benestar dins el treball, reuneix homes de sentiments diversos. El no veure-ho és l'error funest de la C. N. T. No fa pas gaires dies, «Solidaridad Obrera» començava un article amb aquestes paraules, que després ha ratificat seguidament: La C. N. T. va derechamente hacia la sociedad anarquista. Això obligarà, tard o d'hora—ja comença a ocórrer, ens consta—, a què els no anarquistes se separin del Sindicat.

—Tal vegada com pretenen els de la F. A. I., invasors de la C. N. T., als sindicats catalans cotitzen pocs no anarquistes? La gran massa obrera catalana—podem concretar-ho a Barcelona—desgraciadament no té cap ideologia; la monarquia i els matei-

tant en llur professió com en l'activitat ciutadana, però aquests no intervenen en el Sindicat. Jo confio portar aquests obrers a l'acció sindical i política. Crec que és la tasca a fer pel nostre Partit. Quan ells intervindran activament, la C. N. T. pot ésser una cosa molt interessant, que contribueixi molt eficaçment a l'emancipació dels obrers de Catalunya, i per tant, d'Espanya i del món sencer. Però per a fer això no es tracta de captar càrrecs: basta amb portar a totes les assemblees sindicals el criteri del Partit. En suma, cal tenir un pla.

**

Després d'escoltar Francesc Viladomat, diputat de la Unió Socialista a la Generalitat de Catalunya, ens sentim animats com mai a contribuir a la tasca del Partit nostre. Cooperativa, Sindicat, Partit: vet ací el triple organisme que sintetitza l'acció total de l'obrer. Sense involucrar l'un en l'altre, sense imposar a l'un allò que és de l'altre, amb homes com Francesc Viladomat podem influir decisivament en l'evolució del nostre obrerisme.

(GRANIER-BARRERA)

xos que han volgut convertir en anarquista la C. N. T. s'han cuidat de mantenir la seva incultura. Però dels que senten un ideal, els anarquistes són els menys.

La gran massa segueix amb entusiasme les decisions dels directius perquè creuen que això els conduirà al benestar, fins i tot al domini. Quan els desenganys els despertin, fatalment, es giraran en contra d'aquells que els han menat per camins erronis.

Nosaltres volem la implantació del socialisme i, mentre no sigui una cosa pròxima, anirem pujant tots els graons que ens sigui possible. Tindrem molta cura, però, de no destruir l'escala.

En l'actualitat, els dirigents de la C. N. T. volen arribar al cim destrallant l'escala.

Aquells que han callat com uns morts durant els vuit anys de dictadures, haurien d'esperar només tres o quatre mesos perquè la República estigués ben consolidada.

Les demandes, ara, s'haurien de reduir a millores materials, especialment de sous, sense precedir-les d'amenaçes. Els jornals actuals són irrisoris, inhumans—no podem esperar altra cosa del capitalisme—. Tot el que es guanyés seria camí avançat. Perquè no dubtem que la República regularà els sous mínims i les condicions de treball i preveurà els casos de malaltia, accidents, vellesa, parts, etcètera.

Les demandes de millores superiors s'han de sol·licitar, d'exigir, després.

Cal que la República munti una organització—i creiem que així ho farà—per a controlar la indústria. Llavors és quan s'ha d'anar al guany de les reivindicacions obreres. Voler marxar endavant sense garanties de poder-hi anar, sense conèixer les possibilitats de cada indústria, és voler arruïnar la indústria. Què en treurà l'obrer de llençar el país a la misèria? Simplement, es sotmetrà a la fam.

I aquest darrer és el camí emprès pel sindicalisme en la seva orientació anarquista.

L'anarquisme, la violència com a arma, es llença a la lluita sense voler veure el què pot representar la victòria. La destrucció no els preocupa. L'anarquisme avança terreny devastant-ho tot, sense la intenció de construir el què ha de substituir-ho. Joan Peiró ho va dir ben clar en el seu article de rèplica a Lluhí i Vallescà. Hi ha moments—estem segurs que molts homes del sindicalisme, per exemple Angel Pestània, n'estan tan allunyats com nosaltres mateixos—que sembla que actuïn d'agents pertorbadors.

No trigarà gaire a adonar-se'n la massa sindicada. I si ara com ara es perden vagues, aquell dia es perderan els propis sindicats.

J. ROURE I TORENT

«...vaig adherir-me, naturalment, a una de les esmentades associacions, amb la qual cosa hom va nomenar-me socialista i vaig enorgullir-me d'ésser-ho».

Bernard Shaw

**

Obrers catalans:

Mireu que els vostres justos anhels de millorament no us conduïxin, amb tàctiques equivocades, a fer el joc a la burgesia.

LA COOPERACIO A EUROPA

Aquests darrers mesos han estat dedicats per la majoria d'Unions Cooperatives europees a la celebració de llurs respectives Assemblees. L'espectacle que ofereixen les Memòries que van arribant a les nostres mans, és del tot reconfortant. A desgrat de l'agudesa de la crisi econòmica, la cooperació de consum ha mantingut i àdhuc ha millorat la seva posició durant els dos o tres anys darrers i ha sabut fer cara a condicions comercials tan poc falagueres com és la baixa de preus i la reducció del poder de compra de les masses consumidores.

Heus ací alguns resums de la situació actual de la cooperació de consum i branques annexes, en diversos països d'Europa:

ALEMANYA

El total de socis de les cooperatives afiliades a la Unió Central de Cooperatives de consum alemanyes (Hamburg) era de 2.989.135 contra 2.924.802 a fi de 1930. Les vendes realitzades durant el trimestre per les cooperatives han estat de 257 milions de marcs, xifra que representa una disminució de 56 milions sobre el darrer trimestre de 1930. El total de vendes realitzades en 1930 fou de 1.212 milions de marcs. Una característica de la situació econòmica alemanya és la limitació de compres per les masses i l'augment del dipòsit d'estalvi. Així, durant el trimestre de l'any actual, el total de compres per soci a la cooperativa ha baixat de 105,50 marcs a 85,94 marcs. En canvi, durant el mateix període, els dipòsits d'estalvi en les cooperatives ha augmentat de 405.054.000 a 409.554.000 marcs.

La Unió nacional de Cooperatives agrícoles alemanyes Raiffeisen comptava, a començaments de juny, amb un total de 36.450 cooperatives agrícoles afiliades sobre les 40.759 existents a Alemanya. El capital de les 28 caixes centrals de crèdit compreses en la Unió era de 102,5 milions en 1930 i els dipòsits amb què comptaven les societats Raiffeisen passaven de dos milions de marcs. Durant l'any 1930 la Unió vengué per compte de les seves entitats afiliades 4.500.000 litres de llet.

**

La famosa societat cooperativa de consum, estalvi i vivenda «Produktion», d'Hamburg, comptava, a començaments d'aquest any, amb socis 132.203, xifra que representa un augment de 12.200 unitats sobre la de l'any anterior. Les vendes realitzades per aquesta cooperativa durant l'any 1930 pugen 15 milions de marcs. El capital social de la societat és de tres milions de marcs.

FINLANDIA

El nombre de cooperatives de consum afiliades a la Unió Cooperativa General era, en 31 de desembre de 1930, de 423, amb 2.193 establiments de venda i 225.748 socis. La xifra de vendes fou de 1.741 milions de marcs i la dels beneficis aconseguits de 29.300.000 marcs.

Cal tenir en compte que a Finlàndia, com a Alemanya i a Txecoslovàquia, el moviment cooperatiu de consum està dividit en dues organitzacions, a causa de discrepàncies d'ordre polític.

La Unió Cooperativa General representa la cooperació de consum rural i neutra, mentre que la Unió Central, l'altra de les organitzacions federatives de cooperatives de consum

representa la cooperació urbana i progressiva, influïda per elements socialistes. Al cap de la Unió Central figura Vainö Tanner, un dels dirigents del partit socialista finlandès, que en les darreres eleccions a President de la República fou presentat com a candidat, i president de l'Aliança Cooperativa Internacional.

La Unió Central de Cooperatives de consum comprèn 112 Societats amb 1.546 establiments de venda, 238.815 socis i 1.382 milions de vendes anyals. La Unió Central poseeix 161 empreses de producció.

En 1929, existien en el país 682 lleteries cooperatives que agrupaven 72.000 membres i 438.000 vaques; 546 d'aquestes societats s'ocupaven de la fabricació de mantega, 55 a la de formatge i 111 a la venda de llet. El comerç cooperatiu de l'exportació de mantega i formatge es troba concentrat en la Cooperativa d'exportació «Valio», a la qual estan afiliades les tres quartes parts de les lleteries cooperatives. «Valio» manipula el 90 per cent de les exportacions de la mantega de Finlàndia. Les lleteries cooperatives han produït 665 milions de quilos de llet en 1929, 23 milions de quilos de mantega i 2.400.000 quilos de formatge. Llur xifra d'operacions durant 1929 s'ha elevat a 944 milions de marcs finlandesos.

L'organització cooperativa central de crèdit agrupa 1.415 Cooperatives de crèdit i 12 Cooperatives artesanals, amb un total de 140.100 membres i un capital en accions de 1.077 milions de marcs.

Els poden senyalar encara com a nuclis cooperatius importants 8 Co-

operatives pecuàries que apleguen 5.200 socis i realitzen una xifra d'operacions de 96 milions de marcs; 120 Cooperatives per a la venda d'ous amb llur central d'exportació, la «Muna»; 11 Cooperatives de boscasters, que posseeixen 582.000 hectàrees de boscos i 6 serradores, i diverses Cooperatives per a la compra de maquinària agrícola, per al sumini-

stre d'electricitat, de servei telefònic i de construcció. Així, les xifres donades sobre la Unió Cooperativa General representen aproximadament la meitat de la força de la cooperació de consum a Finlàndia.

POLÒNIA

L'Assemblea de la Unió de Cooperatives Poloneses de consum tingué lloc el 1.º de juny a Varsòvia, amb motiu de la celebració de les noces d'argent d'activitat cooperatista del «leader» de la cooperació polonesa i ex-President de la República, S. Wojciechowski.

A la fi de 1930, la Unió agrupava 925 cooperatives amb 395.106 socis. La xifra de vendes fou, en 1930, de 92 milions de slotis i la de la producció pròpia de 6.168.000

SUÈCIA

La xifra d'operacions en 1930 de les 840 cooperatives afiliades a la Unió Cooperativa Sueca (K. F.) ha estat de 487,5 milions de corones, o sigui 14 milions més que l'any anterior. El nombre de socis ha augmentat també de 421.600 a 450.900. El valor de les

produccions de les fàbriques cooperatives de margarina i article de cautxú ha augmentat d'un milió de corones per cada una. A més a més, la Unió Cooperativa posseeix dues grans farineries i fàbriques de calçat, de superfosfats, de cristall i de bombetes elèctriques.

AUSTRIA

El banc obrer austríac (Arbeiterbank A. G.), compost de cooperatives, sindicats professionals i caixes cooperatives de crèdit, ha mantingut durant l'any 1930 la sòlida situació que gaudeix d'ençà de la seva fundació, esdevinguda en 1922. Comparada a la de 1929, la xifra total de beneficis ha augmentat de 75.000 xílings austríacs. Els dipòsits del Banc acusen un augment de 53 milions en 1929 a 59 milions de xílings en 1930. Les reserves han passat de 42,5 milions a 47 milions de xílings. En abril de 1930, el capital del Banc fou augmentat de 2,5 a 4 milions de xílings.

BELGICA

Durant els sis primers mesos de l'exercici 1930-1931, la cooperativa de consum de Liège (Union Cooperative) ha obert cinc noves sucursals, amb les quals el nombre total s'eleva a 305. El nombre de socis en 31 de desembre de 1930 era de 75.000.

GRAN BRETANYA

A fi de 1930, les 1.344 cooperatives afiliades a la Unió Cooperativa Britànica comptaven 6.455.852 socis, xifra que representa un augment de 286.858 unitats o del 4,65 per cent sobre l'any anterior. El total de vendes de les cooperatives fou de 219.136.770 lliures esterlines, amb un augment de 2.169.671 sobre 1929. El capital en accions de les societats passà, durant l'any, de 106,5 a 114 milions de lliures i els dipòsits d'estalvi, de 4.800.000 a 5.020.000 lliures. Els beneficis nets realitzats per les cooperatives durant l'exercici s'elevaren a 26,5 milions de lliures, amb un augment del 1,62 per cent sobre l'anterior. El valor de la producció pròpia és de 36,5 milions, amb una disminució de l'1,04 per cent amb relació a 1929. En aquella data, 125.921 persones estaven empleades en les cooperatives de detall i 58.628 en els serveis de producció.

**

Un recent examen relatiu a la proporció dels cooperadors a la Gran Bretanya amb relació a la població, demostra que de 1921 a 1929 la proporció ha passat de 10,52 per 100 a 13,64 per 100. El nombre de cooperació a fi de 1929 era de 6.109.882 i el de la població en abril 1931, de 44.790.485. En 1921 una desena part de la població pertanyia a les cooperatives i en 1929 és una vuitena, proporció que arribaria al cinquanta per cent si tinguéssim en compte que cada un d'aquests cooperadors representa una família de quatre membres, com a mínim. En 1911 el terme mig de vendes de les cooperatives per habitant era de 33,5 xílings a Anglaterra i de 64 a Escòcia. En 1929 les xifres corresponents foren 88 xílings a Anglaterra i 156 a Escòcia.

I CATALUNYA

Oh, Catalunya, Catalunya!... És un cas especial. Ja en parlarem algun dia amb tota extensió, car la cosa s'ho val. L. A.

Nou sistema de salaris en la cooperació de consum soviètica

Des del primer de juliol està en vigor, per decisió conjunta del Directori del Centrosiois (Unió Central de Cooperatives de Consum de la U. R. S. S.) i el Comitè Central del Sindicat Panunionista del personal de la Cooperació, un sistema estimulador en la retribució del personal dels serveis de comptabilitat de l'organització cooperativa. A fi d'estimular la ràpida execució de les tasques relatives a l'establiment dels balanços, de les factures i de les memòries, el personal encarregat d'aquests treballs té dret a una prima si aquests treballs són realitzats abans del terme fixat. Si en la confecció del balanç es guanyen dos dies, el grup interessat rep una prima del 5 per cent del salari. Si el treball s'acaba quatre dies abans, el percentatge de la prima és del 10, i si s'acaba sis dies abans, la prima és del 15 per cent.

Bibliografia Cooperativa

Revue de la Coopération Internationale.

Hem rebut el número de juliol d'aquesta revista òrgan de l'Aliança Cooperativa Internacional, el qual conté un interessant article sobre «El Dumping», de L. M. Fraser, M. A., del Queen's College, d'Oxford, on es dóna una exposició històrica i el significat del terme «dumping».

«Dumping no vol dir vendre de fàcil deslleial o vendre per sota el preu de cost, sinó vendre a l'estranger a un preu inferior al corrent en el mercat indígena del venedor.»

L'articulista analitza les circumstàncies que donen lloc al dumping i les raons que obliguen a practicar-lo, i dóna exemples de l'acció de certs grans països de l'Europa occidental a favor de l'afirmació que fa, segons la qual, els països no surten pas perjudicats, sinó al contrari, del fet que llurs veïns se serveixen d'ells com a camp del dumping.

El número conté així mateix una exposició de Gaston Lévy, secretari del Comitè Bancari Cooperatiu Internacional, sobre «L'Economia Internacional»; un article del Dr. J. P. Warbasse titulat «Dues Cambres de Comerç», que és un interessant contrast entre el sisè Congrés de la Cambra Internacional de Comerç i el Congrés de l'Aliança Cooperativa Internacional celebrat a Viena l'agost de 1930; una correspondència especial sobre «Les relacions de la Cooperació italiana davant el règim corporatiu», i diverses informacions sobre els darrers congressos cooperatius celebrats a Europa.

Per a subscripcions a l'edició francesa (6 xílings l'any), a l'Office Coopératif Belge, Place de Ninove, Brussel·les, Bèlgica, o bé al Grup Cooperatiu de la U. S. C., Carme, 8, principal, Barcelona.

Acord comercial entre la Unió Cooperativa sueca i el govern persa

Acaba de signar-se a Estocolm, entre els representants del Govern persa i la casa Nydqvist & Holm, A. B., un acord relatiu a l'intercanvi de productes suecs i perses per mitjà d'una companyia sueca que es crearà a l'efecte. Deu firmes sueques proveiran el Govern persa de màquines i material per a la construcció d'una nova via fèrria, i la Unió Cooperativa sueca emprendre la importació de fruites seques, tapissos i altres productes de Pèrsia. La nova companyia sueca es constituirà dintre dels dos mesos següents a l'establiment del contracte. Les primeres comandes perses s'elevaren a més de 500.000 lliures esterlines i les firmes sueques han aconseguit contractes per valor de tres milions de lliures.

No oblidem que cal exigir responsabilitats als homes de la difunta monarquia.

Informacions socials i econòmiques

Vacances pagades per als treballadors francesos

La Càmera de diputats de França ha aprovat un projecte de llei que fa obligatòries les vacances pagades per a tots els treballadors.

Els punts essencials del projecte de llei, són:

La vacança anual serà ininterrompuda.

La indemnització jornalera serà igual al salari normal, calculat sobre el promig dels sis mesos precedents.

El moment de la vacança podrà ésser variable, però d'haver-hi desacord, el jutge de pau del districte serà àrbitre.

La vacança serà de vuit dies si el contracte de treball ha regit durant més d'un any, i de quinze dies, si regeix durant més de dos anys.

Les vacances per malaltia, maternitat, etcètera, no es tenen en compte, però si les absències forçoses duren més d'un mes, la vacança anual podrà ésser ajornada.

La vacança no és un dret. És una obligació. Val a dir, que el treballador no podrà emprar-se enlloc, mentre duri. Els infractors seran perseguits i castigats.

M. Louis Gros, informant en nom de la Comissió del treball, va dir que aquesta aprova el projecte per unanimitat; que l'aprovació definitiva no podrà ja ajornar-se, puix la reforma és volguda amb energia pels treballadors, segons pot deduir-se de les resolucions votades en tots els congressos departamentals, regionals i nacionals; i que les mateixes associacions patronals i Cambres de Comerç estan d'acord amb el principi i discuteixen solament les modalitats d'aplicació. I va cloure el seu discurs, desenvolupant aquest principi: que les convencions de caràcter col·lectiu i legalment reglamentades, són preferibles als convenis particulars entre patrons i obrers.

El projecte ha d'ésser ara aprovat pel Senat.

Federació internacional de correus, telègrafs i telèfons

El Comitè Executiu de la Federació internacional del personal de Correus, Telègrafs i telèfons, en la darrera reunió, va prendre, entre altres, el següent acord:

«La salut econòmica no pot ésser trobada en la disminució del poder adquisitiu dels treballadors.»

Demana als governs que, quan emprin assalariats, donin un bon exemple al món industrial, abstenint-se de reduir els sous i salaris.

I fa seves, davant els industrials i poders públics, les reivindicacions dels treballadors que volen tenir una participació més gran que l'actual en la distribució de les riqueses produïdes per llurs propis esforços.

Treball forçat i esclavitud, en els Estats indians

La Conferència dels Estats indians (Indian States People's Conference), realitzada a Bombai, sota la presidència de Ramananda Chatterjee, va resoldre:

«La Conferència fa avinent a la Societat de Nacions del règim de treball forçat que existeix en molts Estats de l'Índia, i demana l'abolició, sense retard, als prínceps. Desitja cridar l'atenció de la Societat de Nacions sobre els costums i les pràctiques d'esclavitud, com són el Khawas, la Gola i el Chakar, existents en molts Estats indis. Demana a la Societat de Nacions que faci una enquesta sobre aquestes plagues i que prengui les mesures adients per a guarir-les.»

Darreres dades sobre l'atur forçós mundial

Un informe publicat darrerament per la Federació Sindical Internacional declara que en el segon trimestre de 1931 no hi ha hagut gaires canvis remarcables en la situació industrial.

Si, per una banda, s'han registrat algunes disminucions en el nombre dels sense feina, degut a les feines agrícoles dels darrers mesos, els grans països continuen sofrint amb igual intensitat els efectes de la depressió

mundial, si bé en alguns països petits la situació de la mà d'obra és comparativament satisfactòria. Alemanya comptava a fi d'abril 4.469.474 obrers aturats, contra 2.840.070 en abril 1930; però aquesta xifra ha baixat a 4.085.000 a fi del mes de maig. El 18 de maig, la Gran Bretanya comptava 2.506.987 aturats, amb una disminució de 18.176 sobre el mes d'abril, però amb un augment de 736.886 per al període corresponent a 1930. A França, un dels darrers països que ha sentit els efectes de la depressió comercial, el nombre dels sense feina era de 39.475 el dia 6 de juny contra 1.019 en juny de 1930. Segons l'American Federationist, es calcula prop de cinc milions el nombre dels sense feina als Estats Units, puix la xifra-index de la mà d'obra (1926:100) era de 74'5 en abril 1931 contra 89'1 en abril 1930. Entre els països petits, Bèlgica comptava 70.877 aturats a fi d'abril contra 18.715 en abril 1930. Dinamarca tenia, a fi de maig, 237.992 aturats, contra 39.027 en maig 1930, i Iugoslàvia acusava 11.391 sense feina, a fi d'abril, contra 12.052 en la mateixa època en 1930.

Congrés del sindicat dels obrers de les mines de carbó, a la U. R. S. S.

L'últim Congrés del sindicat dels obrers de les mines de carbó, ha estat dedicat totalment als problemes de la producció. Les memòries de Smirnov (representant del Consell Central), de Izrailovic (representant del Consell Superior de l'Economia Nacional) i els discursos de Svernik, secretari general del Consell Central; de Rumianov, president del «Soyusgól», i de Kraval, comissari adjunt del Treball de la U. R. S. S., analitzaven els diversos aspectes del problema de la producció.

Preveu el pla quinquennal, per a 1931, un augment del 50 per cent, amb relació a 1930, a fi d'arribar a una producció de 83.600.000 tones. Aquest augment ha d'aconseguir-se per l'exploració de noves mines. La producció de la conca del Donetz ha de pujar de 87.800.000 tones (1930) a 58.000.000. La producció de la conca Kouznetsk ha d'augmentar de 8.450.000 tones (1930) a 7.200.000. Les noves mines descobertes a Karaganda (Karakastan), tan importants com les de la conca Donetz, han de produir de 700.000 a 1.000.000 tones.

Però, les previsions del pla quinquennal no es compleixen. Les conques del Donetz i Moscó, no sols no han augmentat la producció, sinó que no han aconseguit la del primer trimestre de 1930; i les conques de l'Ural i de Sibèria els augments han estat insignificants (3 i 9 per cent). Les xifres conegudes corresponen solament al 47 per cent (conca de Moscó), 66 per cent (conca Donetz) i 73 per cent (Kouznetsk), de les previstes pel pla quinquennal.

La causa fonamental d'això és el rendiment molt baix del treball. La producció diària d'un obrer és de 0'45 tones, essent la fixada de 0'65 tones. Xifra petita, tenint en compte que la d'un obrer nordamericà és de 2'2 tones.

Aquesta desqualificació de la mà d'obra l'expliquen, alguns, pel fet que, havent millorat les condicions de vida dels pagesos, a conseqüència de la col·lectivització de les terres, aquests ja no van a les mines. La manca de tècnics és una altra raó; els tècnics representen el 0'46 i 0'23 per cent del total d'obriers, mentre a Alemanya la proporció és de 4 per cent. Tampoc la política d'emulació socialista ha donat resultats prou satisfactoris. La proporció dels obrers adherits a les brigades de xoc ha disminuït durant el primer trimestre de 1931.

Per a resoldre el problema de la producció es mecanitzaran tots els treballs. La mecanització serà completa, aquest any, en les quinze mines de Donetz. Es farà cura del millorament tècnic dels obrers, cosa urgent, puix avui les màquines importades no es poden utilitzar en certes mines del Donetz per manca d'obriers capacitats. S'intensificarà la política d'emulació socialista i s'oferirà a les brigades de xoc condicions especials de vida. Es generalitzarà el sistema de treball a primes de producció. Es prendran mesures per a reduir els accidents i higienitzar les vivendes dels treballadors. Es reorganitzarà el proveïment cooperatiu dels articles de consum.

La proporció dels miners sindicats és del 72 per cent. És insuficient. I aquest any ha d'ésser portada al 90 per cent.

El primer any d'experiència de les tarifes duaneres als Estats Units

El primer any de l'aplicació de la llei Hawley-Smoot, relativa a les tarifes que ha fet elevar els drets duaners fins a un nivell desconegut fins avui, ha acabat el dia 11 de juny. Els onze mesos sobre els quals el Ministeri de Comerç ha donat dades fins ara, acusen tots una forta disminució en el valor de les exportacions, comparades a les dels mesos corresponents de 1929-30. La disminució total s'eleva a 1.481 milions de dòlars, o sigui el 34'1 per cent. Una part considerable d'aquesta disminució és deguda a la forta baixa dels preus de les mercaderies, però, malgrat això, la comparació amb els resultats de 1929-30 és molt poc favorable. Les xifres relatives als deu primers mesos de l'aplicació de les noves tarifes, mostren que entre els principals articles exportats dels Estats Units, el cotó en brut ha disminuït de 38 per cent; els productes del petroli, de 31 per cent; les peces d'automòbil, de 51 per cent; el tabac en fulles, de 4 per cent; les màquines agrícoles i elèctriques, de 32 per cent, i el blat i la farina de blat de 39 per cent. Les exportacions al Canadà han disminuït de 38 per cent en nou mesos, a Mèxic de 34, a Cuba de 39, a l'Amèrica del Sud de 42, a França de 26, a Alemanya de 36, a la Gran Bretanya de 27, a Rússia de 14, a Itàlia de 44, a Xina de 31, al Japó de 40 i a Austràlia i Nova Zelanda de 60 per cent.

LA VEU DELS LECTORS

Posem-ho en clar

Vertaderament és vergonyós veure com hi ha gent que s'atreveix a injuriar la personalitat de Francesc Ferrer i Guàrdia des de les columnes de *Catalunya Social* (data 8-8-31).

L'amic Ventura Gassol va enlairar-lo i posar-lo al costat de Fivaller, no com a una gran intel·ligència ni com a anarquista, sinó com a una víctima més de les que han caït immolades, a la qual no hem tributat encara l'homenatge degut, no obstant l'exemple de Brusselles.

Certament, fou afusellat per suposar-lo còmplice d'un atemptat que es volia perpetrar contra l'home que ens ha arruïnats i a la conveniència i seguretat del qual tants milers de víctimes han estat immolades. Però, sense proves!

L'esmentat setmanari diu també que aquest idealista deia: «Es una vergüenza ser soldado... los generales son abominables militarotes... que sueltan la brida a sus soldados y aprueban sus bandadajes.» Si R. R. hagués estat en camps de batalla, com he estat jo, tal volta el seu pensar seria molt distint. El que més m'estranya és que sigui o es digui cristià, ja que Crist volia l'anul·lació de les races i dels pobles; la Sagrada Bíblia diu textualment: «Estimeu-vos els uns amb els altres, però no com a esclaus, sinó com a germans», al·ludint a tots els pobles de la terra.

El militarisme és l'enemic de la humanitat i l'instrument del capitalisme. Per això els socialistes volem destruir els exèrcits i les fronteres. FERRAN BOADA Girona, 14-8-31.

Companys, fem política

Avui més que mai, els obrers que ens sentim polítics i posseïm carnet confederal, hem de lluitar dintre els sindicats per tal de crear consciències prou elevades a fi que en el Govern tinguem representació i donem el camí a seguir a aquesta revolució —que nosaltres no creiem estroncada—. Aquesta manera és l'única per fer prevaler els nostres drets de ciutadans fins a aconseguir que amb la nostra intervenció es faci un règim amplemment socialista.

La manera ingènua de comportar-se la C. N. T. organitzant vagues en aquests moments crítics, no farà sinó encarrilar-nos

L'experiència ha estat conculcent, ¿no és veritat? Els proteccionistes han quedat ben servits.

El preu del blat

Segons les darreres notícies de Liverpool, la còtització del blat ha arribat a la xifra més baixa de cent anys ençà. El blat de la present collita es còtitzava a 3 xflings i 8.25 penics les cent lliures, o sigui 28'10 pessetes els cent quilos, al canvi de 56'50 pessetes la lliura esterlina.

Mentrestant, el Parlament espanyol es parla d'augmentar la taxa mínima del blat indígena i d'apujar el preu del pa al consumidor.

Ford tanca les seves fàbriques americanes

Un telegrama de Nova York anuncia que la Ford Motor Company ha decidit suspendre la fabricació d'automòbils mentre no millori la situació econòmica. Els tallers de fabricació de les diverses parts del cotxe han tancat ja, i la secció de muntatge continuarà oberta per tot el mes d'agost.

L'atur forçós a Anglaterra

Segons el servei de premsa de la «Co-operative Wholesale Society», el percentatge dels sense-feina en les principals indústries del país és del 54 per cent en la construcció de vaixells, 45 per cent en les indústries del ferro i l'acer, 41 per cent en la del cotó, 40 en la minera i 38 en la de la llana.

cap a la davallada caòtica, i la repressió burgesa no trigarà a fer sentir els seus criminals procediments.

Nosaltres veuríem amb gust que tots els companys polítics de la C. N. T. creessin grups d'oposició a la tàctica emprada pels dirigents, i dur a terme la campanya social creant biblioteques i cercles de conferències político-socials, cosa que els dirigents ni somnien. És cert que en el clos sindical ens serà prohibit, però ens consta que la immensa majoria d'obriers pertanyen a partits socialistes i republicans (republicans que tenen un programa social). Podríem, doncs, fer ús dels locals on aquests s'estategen.

Si és veritat que el pertànyer a un partit polític — avui revolucionari — hi som de cor, nosaltres som els únics que hem de decantar i enfortir l'esperit dels nostres companys vers una sindicació i una ciutadania abnegada per a canviar amb el temps — el més aviat possible — aquests governs burgesos, i instaurar una República com es mereix el poble que treballa.

J. GRAU VALLÉS

EL CAFÈ BRASILER

Com és sabut, tot el cafè brasiler està monopolitzat pel Govern federal brasiler, el qual es troba d'aquesta manera en situació de regular al seu grat el mercat mundial del cafè.

A proposta del Consell d'Estat del cafè, el Govern de São Paulo acaba de dictar una nova sèrie de mesures encaminades a regular les relacions comercials dels diversos Estats confederats en la qüestió de cafè i a establir un contingent de venda a l'exterior. El Govern federal imposarà un impost de 10 xflings per sac a tot cafè destinat a l'exportació, i la recaptació que s'obtingui per aquesta taxa servirà per a la compra de cafè que es destruirà en vistes a mantenir el preu actual. Durant el mes passat s'han cremat 3.000 sacs de cafè a Santos i el Consell del Cafè proposa tirar-ne 40.000 més a la mar.

A C C I O S I N D I C A L

PROU BARRICADES!

No és possible que es pugui seguir per més dies, tenint enfront un espectacle tan llastimós, tan inhumà, com el que ofereix el treballisme sotmès a la misèria i atascat dins un carreró sense sortida.

Les vagues que hi ha ara plantejades, han perdut ja tota força emotiva. La gent no sent el germà caigut en desgràcia. Ens hem acostumat ja potser massa a la visió de la vaga com mal epidèmic o, millor, endèmic, i no reaccionem tant ni tan vivament com la cosa s'ho val.

La C. N. T. aguanta i fa aguantar fort. La gent pateix, s'escriuix davant l'espectacle neronià d'una ciutat, d'un poble dins les urpes de la fam, de la misèria, per abastar unes millores, que fredament, amb el pols inquebrantable es van dosificant, es van sospesant de setmana en setmana sense oir ni el clam ni el panteix del dolor.

És excessiva la prova per la que passa la nostra massa obrera. És cruel l'espectacle que dona el nostre poble avui. Mentre uns obrers han estat afortunats i disfruten avui de certs avantatges, corollari de les vagues i de les bases que han triomfat, al costat d'ells, altres homes i altres famílies estan veient la post buida, i l'esdevenidor enfosquit, per una incògnita plena de tenebrositats.

¿Pot romandre's fredament davant d'una situació com aquesta? ¿No hi ha homes de cor que vulguin treure de les urpes de la fatalitat, aquest cos immens que se l'ha emborratxat, intencionadament, amb uns deliris sàdics? Pot estar algú tancat de braços davant de les inquisitorials proves per la fam a que se sotmet a tota aquesta gent, per culpa d'una mala actuació, per manca d'una política, no destre, sinó almenys lògica?

No, rodonament, no! En aquestes planes, i en totes les actuacions, cal fer sentir la veu d'ajut a l'obrer! Cal salvar-lo, treure'l de les urpes de qui, per qüestions secundàries, estan jugant amb la sang i amb la vida fredament de tot l'estament productor.

Cal treure l'obrer de la barricada, i portar-lo a menar el curs del món, en els estadis on la seva actuació i personalitat puguin actuar amb eficàcia.

Cal treure'l de la barricada, que no més tanca un carrer, i que amb una rialla, sorneguera, de refinada crueltat, se'l deixa de banda mentre sent dins d'ell tots els odis i totes les febres d'una inferioritat que no existeix.

Cal salvar l'obrer, i prompte. No hi fa res, que darrera d'ell puguin surar aquests organismes ineptes, com la C. N. T., que l'han portat al fracàs. No hi fa res, si amb això podem treure'l d'aquesta pesombra, que per dret d'existència hauria de sentir-se lliure l'home que treballa. El dret de portar amb dignitat el pa als fills. El dret que es conquista, amb energia, amb enteresa, però amb una lucidesa i amb una claredat de procediments, que ni l'anarquisme, ni la pullulació de vividors, dins el gran macís de la mà d'obra, l'ha pogut portar dreturament.

El Govern, qui sigui, no pot permetre aquest suïcidi que s'està consumant. La Companyia de Telèfons, que no té raó en absolut, que està abusant d'una hospitalitat, ha trobat aliats, i està collant la corda al coll dels seus homes. És criminal aquest

gest, és massa tirànic, perquè puguem trobar-ho bé, ni acceptable, ni mereixedor de silenci.

Socialísticament parlant, podem dir: Germà obrer, sentim la teva pena, som al teu costat, enfront de tot. De la C. N. T. que et xucla la sang, temerosa de confessar un fracàs, d'aquesta Companyia exòtica, freda com una esfinx i cruel com un botxí. Germà obrer, no et mereixes aquest sofrir, aquesta pena, aquesta prova que no estan mesurant, i que està per damunt de les teves forces.

Cal que surtis de la barricada. Ni les bombes, ni els petards, ni l'acció directe, han pogut estalviar-te el patir, inútil. T'estan forçant, perquè et saben impotent davant dels ambients on se pot resoldre el teu cas, et saben incapaç de defensar-te dins el camp polític, on pot dir-se a la Companyia que faci un pas vers la Justícia Social i que t'obri la porta, amb les rei-

vindicacions que et mereixes, i que l'obliguin a obrir-te el pas amb el cap alt a exigir-li la teva intervenció de dret.

Estem al teu costat, perquè el programa socialista, preveu molt més que tot el que et pugui donar el pla neuròtic d'aquesta C. N. T. que juga amb tu, mentre la Companyia està jugant amb ella.

Prou esperit de barricada, germà obrer. Exigeix esperit cívic, esperit de democràcia, esperit de justícia, allà on la justícia, la democràcia, i la civilització poden forjar-se.

La barricada per sistema, és suïcida. La barricada cal que sigui el darrer recurs, el darrer, molt després d'aquests que ara es manegen per treure't de la trista situació que el mato-nisme cec t'ha portat.

Germà obrer, som al teu costat. Sentim la teva pena i propugnem la teva justícia, a invocar el dret a viure digne, a viure sense ésser explotat. No podem barrejar-nos en les complicacions d'aquesta hora.

VERITAS

On va l'organització obrera?

No és possible cap avenç d'ordre social sense una organització obrera intel·ligentment estructurada i responsable dels seus acords i dels seus actes. Una organització com la que actualment domina a Catalunya, que per a obtenir qualsevol millora, més sou o menys hores de treball, la higienització dels tallers o l'adquisició de cases salubres, és sensible que sempre hagi d'adoptar la posició del màxim esforç.

Però encara és molt més sensible l'observar que per a l'assoliment de totes aquelles millores en què l'organització ha d'intervenir amb les seves orientacions i idees o amb el seu control i activitat, resulti completament ineficax.

És trista cosa dir-ho, però és la realitat. La nostra organització sols té pràcticament un mitjà per a l'assoliment de millores morals i econòmiques: la vaga, i aquesta arma, que cada dia té les possibilitats més limitades, és a voltes completament inoperant.

El dramàtic del cas és que aquest fet no és conseqüència de la falta de preparació cívica i social de la classe treballadora catalana, ni que tingui un nivell mig de cultura inferior al d'altres països. En les rengleres dels treballadors de Catalunya hi ha cervells ben organitzats per a realitzar totes les obres constructives més audacioses. Trobaríem homes amb la competència necessària per a edificar sòlidament tots aquells organismes que el sindicalisme obrer modern és indispensable que tingui com a complement.

Hi ha dues raons fonamentals que fan que aquests elements amb preparació i capacitat no es manifestin en l'organització. Una d'elles, la que podríem qualificar determinant, és la manca d'una vertadera democràcia sindical.

L'exclusivisme de partit que plana damunt l'organització obrera de casa nostra, és un mal greu que tanca espiritualment les portes d'una part importantíssima dels assalariats.

El prurit, inversemblable després dels seus fracassos i la manifestació ostensible de la seva ineficàcia, que solament els anarco-sindicalistes són aptes per a conduir les multituds tre-

balladores, no pot ésser tolerat per molts homes d'esperit lliure que no s'avenen a fer simplement el paper d'aparell paga-quotes, sense el dret a tenir idees ni voluntat. Per això, quan per procediments *ad hoc* se'ls obliga a ingressar en una organització on la simple possessió del carnet confederal representa automàticament la filiació al comunisme llibertari, es poden captar els seus diners, però no la seva intel·ligència, la seva capacitat de treball. Per això, tot va com va. La realitat ens diu que en totes les col·lectivitats humanes sols és possible fer obra eficient quan les idees es discuteixen i s'analitzen sincerament i noblement, quan els actes es controlen i es critiquen. Pui la verdadera organització obrera és la que en cada cas, en cada funció, hi posa els homes més adequats i més aptes, amb completa independència de les seves tendències socials.

Nosaltres esperem la solució que indefectiblement tindrà la vaga metal·lúrgica, per a parlar clarament i amplament d'aquestes qüestions, deixant a part preocupacions del concepte que pugui merèixer la nostra actitud a la gent que té més petulància que encert en fer les coses. Cal analitzar els fets cruament i qualificar-los com es mereixen. Cal parlar clar. Una cosa és l'organització obrera i els interessos de classe junt amb la necessitat de la seva existència per a defensar-los, i una altra cosa molt diferent són els professionals de l'anarco-sindicalisme, producte originari d'una barreja que aparegué a les acaballes de l'any 1917.

• JOAN FRONJOSÀ

LLUM I MANS NETES

(Continuació de la pàgina 1)

de tots dintre l'organisme col·lectiu. Respecte dels sentiments, de les idees i de la dignitat personals. Volem que el Sindicat instrueixi de debò els seus adherents; que els iniciï en els misteris de la producció, de la distribució i de l'intercanvi. Que cada Sindicat d'ofici, després de l'acció reivindicativa que s'imposi, tingui cura de conèixer i fer conèixer als seus asso-

ciats totes les aplicacions de l'ofici, llur part tècnica i la situació del mateix en les diferents regions de l'univers. Que es creïn els serveis d'estadística i control capaços de donar-nos la noció dels lligams que tenim amb el conjunt de l'economia. Que estableixi relacions collaboradores amb la seva germana la Cooperativa, per tal que quan el capital privat abusi dels seus privilegis, sàpiga el Sindicat si serà més racional i eficaç lluitar contra l'intermediari o contra el productor.

Que tingui, sobretot, molt de respecte per aquest diner que es cotitza i que tant costa de guanyar. Que es guanya per a viure dignament i que es cotitza per a donar al Sindicat els mitjans que li calen si vol desenvolupar-se plenament.

Que rebutgi sempre, sempre, la clandestinitat. Que ho clami fortament, davant el món enter, si l'obstrueixen. Que no faci res per a caure-hi si la lluita esdevé cruenta. La clandestinitat ens ha portat i ens portarà sempre les bèsties ferotges dintre el camp nostre. Les bèsties i els lladres. (¿On són bona part de les pessetes cotitzades clandestinament?) El Sindicat necessita la llum de la discussió pública i l'estat de comptes dels llibres de caixa. Sense la inviolabilitat d'aquests dos principis bàsics, el Sindicat no és tal cosa. Sense llum i mans netes vegetarem eternament.

¿No hi ha, en tots els pobles de Catalunya, altres obrers que pensin així i que sentin d'aquesta manera les necessitats sindicals? ¿Per què no ens podríem conèixer i organitzar nuclis afins que farien (sempre dintre el Sindicat i no de fora estant) la propaganda renovadora que cal? ¿Per què els que ens volem desmpellagar de la verbositat eixorca i de l'acció suïcida de l'anarco-sindicalisme, hauríem de callar com sempre i deixar que tres dotzenes d'audaços facin i desfacin els moviments proletaris?

Jo crec que amb JUSTÍCIA SOCIAL tindríem una tribuna ampla i un mitjà eficaç de conèixer-nos. La resta és una qüestió de treball, d'organització i de paciència. Fins ara, en el camp de l'obrerisme català, sempre hi sembraren els mateixos. ¿On són els fruits? On veiem la collita ufanosa? Violències i desenganys.

Sembrem ara nosaltres, els obrers de debò, els sindicalistes convençuts.

Convençuts que sols ens alliberarem de la injustícia social per la cooperació de tots els obrers a les tasques sindicals i per la superació moral i mental de l'individu, sense la qual cosa la col·lectivitat no és res.

Nova política bladera del Govern Soviètic

Segons un telegrama de l'agència «United Press» publicat a «La Vanguardia» del dia 16 de l'actual, I. Stalin, Secretari general del partit comunista rus, ha donat una conferència davant els caps de les organitzacions cooperatives de consum soviètiques en la qual ha anunciat que serà augmentat el racionament del blat indígena. D'aquesta manera, digué Stalin, el poble rus podrà gaudir d'un consum major de blat i no caldrà exportar-ne a l'estranger, a risc de vendre'l a preus ruinosos.

Companys comunistes:
Cal que us recordeu bé d'aquestes paraules del gran Lenin: «L'extremisme és una malaltia infantil del comunisme».